

Daniel Liljekvist
Utvecklingsledare
08-124 57 236.
Daniel.Liljekvist@ekero.se

Socialnämnden

Reviderad prognos avseende behov av äldreomsorg år 2017-2030 i Ekerö kommun

Dnr SN17/123

Förslag till beslut

1. Socialnämnden noterar informationen.
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtande tillsammans med rapporten till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Socialkontoret har beställt en revidering av den långsiktiga prognosen från 2009 gällande behovet av platser i särskilt boende och av hemtjänst för invånare 65 år och äldre i Ekerö kommun.

Utifrån senaste befolkningsprognosen, utfallet per april 2017 och jämförelse med tidigare prognos har en reviderad framskrivning av behov av äldreomsorg gjorts för åren 2017-2030.

Prognosen tyder på att tidigare bedömning av en hög behovsutveckling under 20-talet fortsatt gäller. 2030 beräknas Ekerö kommun behöva ca 350 platser i särskilt boende för äldre och ca 600 äldre vara i behov av hemtjänst.

Prognosen är ett centralt verktyg för kommunens långsiktiga planering.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, socialkontoret, 2017-07-11
Rapport, Reviderad prognos avseende behovet av äldreomsorg i Ekerö kommun, 2017-05-29

Ärendet

Socialnämnden i Ekerö kommun tog 2009 tillsammans med 5 andra kommuner i länet samt Stockholms Äldrecentrum fram en prognos över behovet av äldreomsorg för perioden 2007-2032.

Prognosen visade på att 2032 skulle ett behov om ca 440 permanenta platser i särskilt boende för äldre i Ekerö kommun – vid rapportens sammanställning fanns det ca 160 platser i kommunen. Prognosen visade alltså på mer än en fördubbling av behovet av särskilt boende. Prognosen har legat till grund för Socialnämndens långsiktiga planering och bedömdes 2014 av revisionen som mycket god.

Dävarande nämnskontor social stämde 2014 av prognosen jämfört med faktiskt utfall och en marginell nedjustering gjordes för perioden fram till 2022.

I samband med att prognosen över nämndens samlade behov av lokalresurser för åren 2018-2030 påbörjades beslutade socialkontoret att göra en revidering av behovsprognosen för prognosperioden till och med 2030.

Revideringen har gjorts i samarbete med Mårten Lagergren, författare av den ursprungliga prognosen och verksam på Äldrecentrum. Framskrivningen har uppdaterats utifrån senaste befolkningsuppgifterna, 2017 års befolkningsprognos för 2018-2030 samt antal äldre med plats i särskilt boende och hemtjänst per april 2017.

Utifrån underlaget presenteras 3 st prognosalternativ: prognos med 5 ålderskategorier, prognos med 2 ålderskategorier ojusterad samt prognos med 2 ålderskategorier justerad. Beroende på antal åldersgrupper erhålls viss variation i resultaten, vilket kan ses som ett mått på osäkerheten i denna typ av prognoser.

Prognosen med 5 ålderskategorier är en uppräknings utifrån befolkningsprognosen. Den ojusterade prognosen med 2 ålderskategorier är samma prognos grupperat i 2 åldersgrupper. I den justerade prognosen har resultatet justerats utifrån faktiskt utfall från tidigare år jämfört med prognosen från 2009.

Särskilt boende

De tre olika prognosalternativen för särskilt boende fördelas sig enligt följande:

Prognos platser i särskilt boende, 65 år och äldre							
	2017	2020	2022	2024	2026	2028	2030
5 ålderskategorier	184	207	232	255	279	313	347
2 ålderskategorier ojusterad	184	210	235	271	300	323	339
2 ålderskategorier justerad	184	213	240	277	308	334	356

Variationen mellan den ojusterade och justerade prognosen bör ses som en inverkan av andra faktorer som kan påverka behovet av särskilt boende, exempelvis bättre förebyggande insatser eller förbättrad hälsa bland äldre.

Variationen är i sammanhanget förhållandevis begränsad. Oavsett val av prognos väntas Ekerö kommun behöva ca 340-350 platser i särskilt boende 2030. En exakt siffra över antalet platser kan inte anges, utan behovsutveckling bör ses mera brett. Oavsett handlar det om ca 140 fler platser än vad som finns idag, motsvarande en ökning på 76 % jämfört antal äldre i särskilt boende per april 2017.

Hemtjänst

Likt ovan har prognosen för hemtjänst fördelats i tre olika alternativ beroende på antal ålderskategorier samt ojusterat respektive justerat för utfall:

Prognos personer med hemtjänst, 65 år och äldre	2017	2020	2022	2024	2026	2028	2030
5 ålderskategorier	335	385	426	470	505	551	594
2 ålderskategorier ojusterad	335	376	415	470	515	552	580
2 ålderskategorier justerad	335	411	478	571	659	748	840

På samma sätt som i prognoserna för särskilt boende är den justerade prognosen med 2 ålderskategorier justerad utifrån faktiskt utfall jämfört prognosen från 2009. Olikt särskilt boende är variationen mellan den justerade och ojusterade prognosen väldigt stor. Detta beror sannolikt på mätfel från socialkontorets sida vid leverans av underlag till revideringen och att olika definitioner använts 2009 och 2017. Dock bör den ojusterade prognosen ändå räknas upp och även om mer specifika siffror inte kan anges i dagsläget tyder det på utvecklingen kommande årtionde.

Slutsatser

Slutsatserna som Lagergren drar utifrån den uppdaterade prognosen är att Ekerös äldreomsorg står inför en stor utbyggnad under 20-talet – nära en fördubbling jämfört idag. Utvecklingen drivs till stor del av att fler inom åldersspannet 65-79 år väntas behöva särskilt boende, vilket kan även ge effekter på behovet av hemtjänst.

Socialkontoret kommer använda denna reviderade prognos i den långsiktiga planeringen för Socialnämnden. Arbeta pågår med etablering av fler särskilda boenden för äldre för att möta utvecklingen. Fokus på en hemtjänst av hög kvalitet med kostnadskontroll och rättssäkerhet är en central uppgift i den strategiska styrningen. Socialnämnden erbjuder förebyggande insatser till äldre inom sitt ansvarsområde. Kommande år kommer dessa tre delar vara i fortsatt fokus för Socialnämndens planering och utveckling, bland annat genom utveckling av hemtjänsten, IBIC och arbetet med digitalisering.

Socialkontoret avser även i dialog med övriga delar av kommunförvaltningen sprida slutsatserna i rapporten och föreslår att underlaget överlämnas till Kommunstyrelsen för central politisk förankring.

Prognosen över behovet av lokalsressurser för perioden 2018-2030 fastställd av Socialnämnden 2017-06-15 har gällande särskilt boende för äldre reviderats i samband med leveransen av prognosen i detta ärende.

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen

Lena Burman Johansson
Socialchef

Daniel Liljekvist
Utvecklingsledare